

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud ve V. rozhodl v hlavním líčení konaném dne 15. ledna 2024 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Menšíka a přísedících Mgr. Blanky Mikulkové a Mgr. Karla Pospíšila takto:

Obžalovaný

Z. P., narozený XXXXX
starobní důchodce
trvale bytem XXXXX

je vinen, že

dne 10. prosince 2022 v 18:30 hodin řídil po silnici č. XXXXX ve směru od S. u B. na N.okres V., osobní motorové vozidlo tovární značky VW Passat, registrační značky XXXXX, přičemž se při jízdě po přímém úseku komunikace plně nevěnoval řízení vozidla, přešel vlevo do protisměrného jízdního pruhu, kde se čelně střetl s protijedoucím osobním motorovým vozidlem tovární značky Hyundai i30, registrační značky XXXXX, které ve směru od N. řídil P. P., nar. XXXXX, načež vlivem střetu bylo vozidlo Hyundai odhozeno vpravo mimo komunikaci, kde narazilo do stromu, čímž porušil ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kdy při dopravní nehodě utrpěl P. P. smrtelná zranění, kterým na místě podlehl, dále utrpěla zranění spolujedoucí z vozidla Hyundai J. P., nar. XXXXX, spočívající ve zlomenině 1. žebra vpravo, subarachnoidálním krvácení temporálně vlevo, zhmoždění levého boku a hrudníku vlevo, s dobou léčení a znesnadněním obvyklého způsobu života nad 7 dní a nepřesahující dobu 6 týdnů, dále utrpěl zranění spolujedoucí z vozidla Hyundai nezl. XXXXX, nar. XXXXX, spočívající ve zhmoždění hlavy a hrudníku, bez znesnadnění obvyklého způsobu života, a dále v důsledku dopravní nehody došlo k poškození dopravního zařízení, stromu a vozidla Škoda Octavia,

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Jančíková.

registrační značky XXXXX, které za vozidlem Hyundai ve směru jízdy od N. řídil R. B., nar. XXXXX

tedy

jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona,

tím spáchal

přechin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání 20 (dvaceti) měsíců,**

podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku **se obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazuje do věznice s ostrahou,**

podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku **k trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 5 (pěti) let.**

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené Zdravotní pojišťovně, škodu ve výši 51.249 Kč

Odůvodnění:

1. Po provedeném hlavním líčení soud zjistil skutkový stav podrobně popsany ve výrokové části rozsudku.
2. K takto popsané trestné činnosti se obžalovaný vyjádřil v hlavním líčení, přičemž se doznal v celém rozsahu obžalobou popsané trestné činnosti. Vypověděl, že příčinou vyjetí do protisměru byla pravděpodobně nepozornost či neopatrnost. S poškozenými jednal prostřednictvím obhájce, zaslal jim omluvný dopis. Poslední přestupky v dopravě, kterých se dopustil, se týkaly technické způsobilosti řízeného vozidla a osvědčení o zdravotním stavu, které neměl při sobě v době řízení. Dále uvedl, že si je vědom předchozího podmíněného odsouzení a aktuálního běhu stanovené zkušební doby.
3. Obžalovaný poté v rozsahu doznání učinil prohlášení o své vině ve smyslu § 206a odst. 1 trestního řádu a § 206c odst. 1 trestního řádu. O takovém prohlášení obžalovaného soud neměl pochybnosti, proto je rozhodnutím v hlavním líčení přijal s tím, že ve stejném rozsahu upustil od dokazování skutkových okolností (§ 206c odst. 4, 6 trestního řádu). Prohlášení viny obžalovaným soud shledal zcela v souladu se všemi důkazy, jak byly zajištěny v průběhu vyšetřování, ať již se jednalo o listinný materiál shromážděný policejním orgánem, přičemž ve vztahu k rozhodování o vině obžalovaného soud považoval za významný zejména protokol o nehodě v silničním provozu s plánek a fotodokumentací, nebo dále ve spojení se znaleckými závěry přijatými po odborném zkoumání – znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství (zdravotní následky dopravní nehody) i toxikologie a z oboru doprava, odvětví silniční doprava (technický stav vozidel, příčiny dopravní nehody).
4. Soud se rovněž ztotožnil s užitou právní kvalifikací jednání, jak bylo popsáno v obžalobě, přičemž i k tomuto se vztahovalo prohlášení viny obžalovaného. Proto soud mohl k právnímu hodnocení

Shodu s prvopisem potvrzuje Lenka Jančíková.

uzavřít, že shora popsaným jednáním, které bylo obsahem prohlášení viny a současně bylo zaneseno do odsuzující výrokové části rozsudku, obžalovaný naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku – tedy nedbalostním jednáním způsobil smrt poškozeného P. P. při současném porušení důležité zákonné povinnosti, která byla ve skutkové větě specifikována (§ 5 odst. 1 písm. b) a § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Obžalovaný nepochybně věděl, že významným nerespektováním zákonných ustanovení dopravního předpisu (povinnosti věnovat plnou pozornost řízení a řídit vozidlo po pravé straně komunikace) ohrožuje trestním zákonem chráněný zájem – životy a zdraví ostatních účastníků silničního provozu, přičemž bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že ke škodlivému následku nedojde (§ 16 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku). V příčinné souvislosti dopravní nehody zaviněné obžalovaným byla významně zraněna také poškozená J. P. (ublížení na zdraví ve smyslu § 122 odst. 1 trestního zákoníku), jednání obžalovaného však není jednočinným souběhem více trestných činů (dále přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 trestního zákoníku), neboť tento vylučuje stav, kdy zdravotní újma jmenované poškozené byla malého významu ve vztahu k výrazně závažnějšímu následku smrtelnému, který tak byl pro právní posouzení rozhodující (faktická konzumpce).

5. Při úvaze o druhu a výši trestu soud přihlédl ke konkrétnímu stupni společenské škodlivosti jednání obžalovaného a k jeho osobním poměrům. Projednávaný skutek typově spadá do oblasti vysoce společensky nebezpečné trestné činnosti v oblasti dopravy – porušením důležitých povinností řidiče motorového vozidla podle dopravního předpisu v podstatě pravidelně dochází k závažným následkům na zdraví a životech ostatních účastníků silničního provozu. V daném případě tak byl naplněn rovněž konkrétní vysoký stupeň společenské škodlivosti, a to především pro neodčinitelný následek v podobě smrtelného zranění, ke kterému došlo v důsledku jednání obžalovaného. Obžalovaný se sice dopustil jednání nedbalostního a tím trestného činu na úrovni přečinu (§ 14 odst. 2 trestního zákoníku), současně však došlo k naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty – způsobení smrti jinému v přímé příčinné souvislosti porušení zákonné povinnosti, čímž byl porušen zákonem výrazně chráněný zájem na nedotknutelnosti lidského života jakožto hodnoty, které trestněprávní předpisy poskytují nejvyšší míru ochrany. Obžalovaný takto způsobil vedle nevratného následku v podobě smrti poškozeného P. P. také výrazné utrpení pozůstalým poškozeným zasahující trvale do jejich životů. Na druhou stranu tento závažný a neodčinitelný následek postihuje sama skutková podstata a obžalovanému již nepřitěžuje (§ 39 odst. 5 trestního zákoníku), přičemž dále z provedených důkazů neplyne ani skutečnost, že by obžalovaný volil přímo riskantní, bezohledný či dokonce hazardní způsob jízdy či řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
6. Obžalovaný je starobní důchodce. Z místa bydliště vůči chování obžalovaného není závažnějších připomínek, je tak hodnocen v podstatě kladně, když zejména nebyl projednáván pro spáchání přestupku. Obžalovaný byl v minulosti opakovaně soudně trestán – z evidence trestů soud konstatoval celkem 5 dřívějších odsouzení pro různorodou trestnou činnost. K podstatné části těchto odsouzení však soud při ukládání trestu již nepřihlížel, a to pro jejich časový odstup a také z důvodu naplnění zákonných podmínek pro jejich zahlazení (účast na amnestii, osvědčení se ve zkušební době podmíněného odsouzení, výkon trestu zákazu činnosti), i z těchto však lze učinit obecný závěr, že obžalovaný přinejmenším v dřívější minulosti měl opakované sklony k páčání trestné činnosti a v tomto smyslu měl problémy se zařazením se do řádného společenského života. Navíc byl trestán výchovným druhem trestu ještě v době krátce před projednávaným činem. V minulosti se obžalovaný opakovaně dopouštěl také přestupků v dopravě. Z evidenční karty řidiče bylo zjištěno celkem 7 záznamů v posledních deseti letech, a to včetně postihu pro řízení vozidla pod vlivem alkoholu. S ohledem na uvedená zjištění nemohl soud dosavadní život obžalovaného hodnotit jako řádně vedený, projednávanou trestnou činnost jako zcela mimořádné vybočení z jeho rámce a osobu obžalovaného jako disciplinovaného řidiče.

7. Konkrétně potom soud dospěl k závěru, že přes dřívější odsouzení Okresním soudem v XXXXX pod sp. zn. XXXXX, když obžalovaný se projednávané trestné činnosti dopustil ve zkušební době podmíněného odsouzení, je nutné zohlednit zejména nedbalostní charakter činu, pro který je aktuálně odsuzován. To sice nikterak nesnižuje závažnost následku, soud však jako okolnost obžalovanému přitěžující nehodnotil jeho dřívější citované odsouzení, přičemž neshledal ani jiné přitěžující okolnosti – tedy takové, které by již nepostihovala sama užitá právní kvalifikace (§ 42 trestního zákoníku). Na druhou stranu je zřejmé, že obžalovaný nevedl před spácháním trestného činu řádný život. Upřímnou, nikoli jen formálně myšlenou, lítost nad svým jednáním a jeho následkem obžalovaný vyslovil toliko v hlavním líčení před soudem, proto takový postoj obžalovanému polehčoval jen mírně, přičemž jako okolnost výrazně polehčující mohl soud hodnotit jeho úplné doznání spojené s prohlášením viny (§ 41 písm. l, o) trestního zákoníku).
8. Po zvážení všech dalších zákonných kritérií pro ukládání druhu a výše trestu (§ 37, § 38 trestního zákoníku), i při zohlednění shora citovaných polehčujících okolností a nedbalostní formy trestné činnosti, dospěl soud k závěru, že pro závažnost následku nelze na obžalovaného působit trestem akcentujícím jeho výchovnou funkci, který by nebyl přímo spojen s omezením jeho osobní svobody. Následek jednání obžalovaného je vysoce závažný, byl zmařen lidský život, proto uvedený závěr o druhu trestu platí i pro případ, že nebyla prokázána souvislost škodlivého následku s riskantním či agresivním způsobem řízení motorového vozidla obžalovaným s tím, že všechny shora popsání okolnosti svědčící ve prospěch obžalovaného je možno zohlednit toliko ve výměře trestu. Soud tedy dospěl k závěru, že je nezbytné obžalovanému ukládat trest přímo spojený s jeho výkonem, když za přiměřený považoval trest odnětí svobody ve výměře 20 měsíců. Tento trest soud nepovažoval za nepřiměřeně přísný, neboť obžalovaný byl ohrožován trestní sazbou pro trest odnětí svobody v rozsahu 1–6 let, přičemž konkrétní výměru trestu soud s přihlédnutím k uvedeným polehčujícím okolnostem stanovil hluboko pod polovinou zákonné trestní sazby (dokonce mírně pod její čtvrtinou), čímž zohlednil také reálný předpoklad možné nápravy obžalovaného i požadavky obecné prevence závažné trestné činnosti v oblasti dopravy.
9. Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obžalovaný pro výkon trestu odnětí svobody zařazen do věznice s ostrahou, když nebyly splněny obecné zákonné podmínky pro zařazení do přísnějšího typu věznice se zvýšenou ostrahou a pro takový postup soud neshledal ani konkrétní předpoklady vztahující se k závažnosti projednávané trestné činnosti či stupni a povaze narušení obžalovaného (§ 56 odst. 3 trestního zákoníku).
10. S ohledem na samotný charakter trestné činnosti, jak byl shora popsán, zejména tedy skutečnost, že obžalovaný významným způsobem porušil důležité povinnosti řidiče motorového vozidla, což vedlo k citovanému závažnému následku, soud považoval dále za nezbytné uložit výraznější trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Jak bylo shora konstatováno, obžalovaný byl v minulosti rovněž postižen pro přestupky v dopravě a byl sankcionován zejména blokovými pokutami, přičemž šlo o spáchání přestupků nižší až střední závažnosti (záznam v evidenční kartě řidiče o řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu má souvislost s již zahlazenou trestnou činností) a bylo rozloženo v delším časovém období. Proto obžalovaného lze označit za řidiče se sklony k opakované nedisciplinovanosti. Soud proto vycházel z obdobného okruhu úvah, jak byly odůvodněny v rámci ukládání trestu odnětí svobody, zohlednil dřívější přístup obžalovaného k řízení motorového vozidla a trest zákazu činnosti vyměřil již toliko mírně pod polovinou zákonné trestní sazby.
11. Soud dále rozhodoval o nároku na finanční plnění ze strany poškozené Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky. Nárok byl uplatněn z titulu vynaložených zdravotnických nákladů (náhrada majetkové škody), a to v souvislosti poskytnutých zdravotnických úkonů vůči poškozenému P. P., jakož i za léčení poškozených J. P. a nezletilého B. P.. Celý tento nárok soud konstatoval v hlavním líčení před zahájením dokazování a shledal ho tedy jako řádně a včas uplatněný. Při posuzování jeho věcné důvodnosti v adhezním řízení soud vycházel z níže uvedených norem občanského práva a pokud dospěl k závěru o jednoznačném zavinění škodlivého

následku ze strany obžalovaného, musel také rozhodnout o jeho povinnosti k náhradě majetkové škody (§ 228 odst. 1 trestního řádu ve spojení s § 2910, resp. § 2956 občanského zákoníku). Jak bylo prokázáno, obžalovaný zavinil dopravní nehodu, přičemž jednak nejednal takovým způsobem, aby naplnil podmínky obecné prevence (nepočínal si tak, aby nedošlo k bezdůvodné újmě na zdraví i životě ve smyslu § 2900 občanského zákoníku), jednak nesplnil ani specifickou povinnost, jak byla shora ve výroku konstatována a která mu byla uložena zvláštním dopravním předpisem jako řidiči vozidla v silničním provozu. Současně soud neshledal žádné okolnosti na straně obžalovaného, které by odůvodňovaly přiměřené snížení uplatněného nároku poškozené (2953 odst. 1 občanského zákoníku). Obžalovaný sice již není osobou v produktivním věku a jeho finanční příjmy i reálné možnosti jejich navýšení v tomto smyslu jsou omezené, není však výrazněji zdravotně omezen a lze také důvodně předpokládat, že náklady na odškodnění budou čerpány z pojistného plnění na základě zákonného pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla.

12. Vedle shora uvedeného současně bylo důkazy doloženo, že zemřelý poškozený nebyl při jízdě ovlivněn alkoholem ani jinými toxikologicky významnými látkami, na vzniku dopravní nehody se nijak nepodílel a nelze mu tak přičítat žádnou míru spoluzavinění. Stejně lze potom konstatovat i ve vztahu k dalším poškozeným, k nimž se vztahovalo plnění zdravotní pojišťovny. Ta potom listinami doložila náklady proplacené zdravotnickému zařízení za úkony spojené s výjezdem zdravotnické záchranné služby a za léčebné úkony a zdravotnický materiál k léčení zraněných spolucestujících v celkové výši 51.249 Kč. Poškozená zdravotní pojišťovna přitom má právo na náhradu všech nákladů účelně vynaložených v důsledku protiprávního jednání vůči svému pojištěnci – poškozenému (§ 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., § 2960 občanského zákoníku). Proto ze všech uvedených důvodů soud dále obžalovaného zavázal k zaplacení majetkové škody v plné výši uplatněného nároku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání **do osmi dnů** ode dne doručení jeho písemného vyhotovení u Okresního soudu ve V.ě, přičemž v této lhůtě musí být odvolání také odůvodněno. O odvolání bude rozhodovat Krajský soud v Brně.

Rozsudek může být napaden **státním zástupcem** pro nesprávnost kteréhokoli výroku, **obžalovaným** pro nesprávnost výroku, který se ho dotýká, **poškozeným, který uplatnil nárok na náhradu škody**, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoby oprávněné napadat rozsudek pro nesprávnost některého výroku jej mohou napadat také proto, že takovýto výrok učiněn nebyl, jakož i pro vady předcházejícího řízení, pokud tyto mohly způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání nemůže s úspěchem podat osoba, která se tohoto práva výslovně vzdala.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby z něj bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Odvolání podané včas a osobou k tomu oprávněnou má odkladný účinek.

V. 15. ledna 2024

Mgr. Karel Menšík v.r.
předseda senátu